

Vreme: 22.04.2018 11:15

Medij: dnevno.rs

Link: <http://www.dnevno.rs/istorijski-zabavnik/beograd-u-proslosti/114114/pokusaj-ubistva-svedoka-istorije->

Autori: Redakcija

Teme: Etnografski muzej Srbije; Manakova kuća

**Naslov: POKUŠAJ "UBISTVA" SVEDOKA ISTORIJE SAVAMALE: Najlepše staro zdanje Beograda
KOMUNISTI su hteli da SRUŠE**

3032

Multimedijalni novinarski portal. Vesti, Srbija, svet, hronike i revije.

Tamo dole, kako Beograđani vole da kažu, kad se krene od Zelenjaka ka reci, tačno na uglu ulice Gavrila Principa i Kraljevića Marka nalazi se vekovima stara kuća. Bela fasada, tamni drveni prozorski okviri, dvorištanice popločano kamenjem, još od 1830. godine stoji baš tu i svedoči svemu što je Beograd preživeo. Brojne legende se za nju vezuju, a o važnosti ovog kulturnog spomenika dovoljno govori činjenica da su je, po naredbi kneza, tokom rušenja Savamale i prosecanja novih ulica, čuvali "indžiliri" - odnosno geodete. Ne zna se baš kad je tačno podignuta, ali se pretpostavlja da su joj Konak kneginje Ljubice i Kafana "?" vršnjaci. Jedna od legendi kaže da je sagrađena za potrebe jednog turskog age i njegovog harema. Druga, pak, da je u vreme kneza Miloša Obrenovića tu bio smešten tatar - poštanska stanica u kojoj su poštari (tatari) menjali konje, odmarali se i jeli. Manakova kuća bila je na važnoj poštanskoj trasi, onoj na kojoj su prenošena zvanična pisma i državna dokumenta, a u njoj su se okupljali i svi viđeniji trgovci tog doba. Ono što se sigurno zna jeste da se u državnim knjigama pominje 1860. godine, kao "mejana Monaka Mihajlovića". Reč je, zapravo, o Manojlu Manaku, cincarskom trgovcu i doseljeniku iz Makedonije. On je u prizemlju kuće držao kafanu i pekaru, a sprat se koristio za stanovanje. Međutim, ime nije dobila po njemu. NEMI PODSETNIK NAŠE SRAMOTE: U srcu Beograda urušava se kuća SLAVNOG SRPSKOG KNJIŽEVNIKA Kuću je nasledio Manojlov rođak, Manak Mihailović, čije ime i nosi ovo zdanje - zbog njegovih brojnih zasluga. Između ostalog, Manak je početkom 20. veka prvi doveo u Beograd Češki ženski orkestar koji je bio neverovatna atrakcija u to doba. A onda je došao i prošao Drugi svetski rat... Kuća je bila, blago rečeno, uništena. Vlast je sredinom pedesetih godina odlučila da je vreme da se pozabavi ruinom u centru grada. Dodeljena je Stambenoj zadruzi "Betonjerka", koja je zbog "savremene izgradnje" planirala da je ukloni. Da tek tako, dlanom o dlan, izbriše jedan od retkih spomenika starih vremena... Srećom, Zavod za zaštitu spomenika kulture grada Beograda uspeo je da se izbori za Manakovu kuću i tako je ona 1963. godine proglašena za spomenik kultura. Četiri godine je trajala rekonstrukcija koja je dovela do toga da kuća povрати prvobitni izgled. Na istoj parceli podignut je i ogroman betonski soliter, ali uprkos tome Manakova kuća se ne da i opstaje kao jedan od retkih sačuvanih primera istočnjačko-balkanske arhitekture u Beogradu. Manakova kuća je danas deo Etnografskog muzeja i verujemo da lepša namena ne bi mogla da joj se nađe. Na spratu kuće nalazi se stalna izložba "Narodne nošnje i nakita centralnobalkanskog područja iz 19. i prvih decenija 20. veka", dok se u donjem delu nalaze galerija, prodavnica suvenira i radionice za izučavanje tradicionalnih zanata. Ukoliko niste u mogućnosti da obiđete Manakovu kuću, što vam srdačno preporučujemo, možete poći i u virtuelni obilazak - OVUDA.

Datum: 23.04.2018

Medij: Politika

Rubrika: Kultura

Autori: Redakcija

Teme: Etnografski muzej Srbije

Naslov: Turski lukovi i strele u Domu vojske

Napomena:

Površina: 447

Tiraž: 35000

Strana: 10

Турски лукови и стреле у Дому војске

Прстење које су стреличари носили на палцу израђивано је од различитих материјала, примерци прављени за виђеније личности и свечане турнире посебно су украшавани драгим камењем

У Великој галерији Дома Војске Србије данас ће бити отворена изложба посвећена вештини која је традиционално негована у Турској, која се и данас поштује и на коју, као препознатљив део турске баштине, њени поштоваоци планирају и у будућности на различите начине да подсећају – реч је о стреличарству. Обједињени под називом „Кеманкеш”, велики број артефаката посведочиће о историјату турског стреличарства, али и посебном начину израде лукова и стрела по којима је ова земља била позната посебно у османском и селџучком добу.

Организовани у неколико целина, експонати који припадају једном од најелитнијих сегмената турске цивилизације, преузети су из Метрополитанске општине Истанбул као и из приватних колекција. Кустос Мехмед Лутфи Шен објашњава да она указује и на однос наша два народа који су били противници али после и сарадници, посебно с обзиром на то да се дешава на простору одакле је пореклом велики везир Мехмед паша Соколовић.

– Пред посетиоцима ће се наћи оригинални примерци оружја – лукови, стреле, штитови, штитници за зглобове, футроле за чување лукова и стрела, као и бројна пратећа опрема. Потрудили смо се да подробно препричамо све фазе израде лукова и разне типове тог предмета, као што је онај назван „пута” који је служио за гађање мете, или онај под именом „кепазе” чија је намена била вежба у пољу. На паноима смо обратили пажњу на дрво од којег је прављено оружје, али и на више вр-

ста стрела. Посебност је то што су наши лукови прављени из неколико делова и што су били мањи од оних које су конструисали други народи, али по снази јачи, док су стреле, такође, биле мањих димензија, али аеродинамичније – прича Лутфи Шен, додајући да специјалну послатицу чини прстење које су стреличари носили на палцу и које се користило у пару уз штитник

зданији су били они направљени од бронзе, а постојале су и занатлије које су се тиме бавиле. Када су прављени за виђеније личности и свечане турнире посебно су украшавани седефом и драгим камењем, па имају и уметничку вредност – истиче наш саговорник.

Поред свих поменутих предмета биће ту и видео снимци, фотографије и записи који прате развој ове дисциплине.

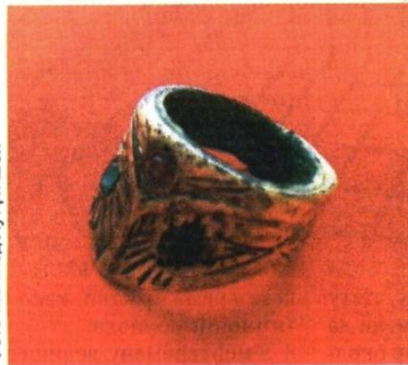

Фото Мехмед Лутфи Шен

Прстен из селџучког доба премијерно у Београду

Османски зглобни штит
Национални музеј Истанбул
Османли белек ширви
Белек Ширви Национални музеј

Зглобни штитови

Модели зглобних штита без табле,
средина 17. века
Исторички А. Селџучки Истанбул

17 Yüzyıl ortaları, tablasız bükük
şirvi modeli

за зглоб, а служило је за прецизније и снажније одапињање стреле. Један од њих из селџучког доба премијерно ће бити приказан управо у Београду.

– Прстење је израђивано од различитих материјала и према димензијама особе која ће га носити, најпоу-

плине. Изложба траје до 5. маја, реализује се у оквиру сарадње Етнографског музеја у Београду и Фондације стреличара из Истанбула, уз подршку Министарства културе и информисања Србије и Министарства одбране Србије.

М. Димитријевић

